

RTU studiju kurss "Formveide un veidošana"**0R000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0779
Nosaukums	Formveide un veidošana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Inese Dundure - Pasniedzējs
Mācībspēks	Diāna Apele - Docents (praktiskais) Ritvars Rēvalds - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļas, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursā studenti rod padziļinātu izpratni par tēlniecību, kurā veidošana jeb formveide ir viens no tās veidiem. Kursā tiek apskatītas dažādas tēlniecības tehnikas, tehnoloģijas, materiāli, to pielietojums mākslā un produktu un interjera dizainā. Kursā praktiskajā daļā studenti darbojas ar veidojamajām masām (veidojamais vasks, plastilīns, māls), kas ļaus viņiem attīstīt formu plastikas izjūtu un pielietot to dizaina produktu izstrādē. Kā arī tiek sniegtas zināšanas un prasmes par formas un dizaina radīšanu un attīstīšanu. Kursā tiek apskatītas dažādas formveides tehnikas un principi, mākslinieciskā kompozīcija, materiālu un tehnoloģiju izmantošana, kas ir nepieciešamas, lai radītu funkcionālu un estētiski pievilcīgu produktu.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kusa mērķis: - ir sniegt studentiem zināšanas un prasmes par formas radīšanu un attīstīšanu, nodrošināt studentiem ar teorētiskām un praktiskām iemaņām, kas nepieciešamas, lai radītu un attīstītu funkcionālus un estētiski pievilcīgus produktus; - teorētiski apgūt tēlniecības mākslas valodas terminoloģiju, iepazīties ar tēlniecības attīstību vēsturiskajā skatījumā un mūsdienās Latvijā un ārvalstīs, kā arī praktiski darboties ar veidojamajiem materiāliem praktiski risinot profesionālus uzdevumus industriālā dizaina jomā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Padziļināta lekcijās dotā materiāla apguve Sagatavošanās praktiskajām nodarbībām Gatavošanās semināra nodarbībām Prezentāciju izstrāde Gatavošanās eksāmenam

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Product Innovator's Handbook: How to design and manufacture a product that people want to buy; Gethin Roberts; Practical Inspiration Publishing; [2023]; 168 lpp.; ISBN 9781788604208 2.3D PRINTĒŠANA UN 3D MODEĻŠANA; https://www.printe3d.lv/index.php?route=information/blogger&blogger_id=1; printe3D.lv; [2023]; 248 lpp.; ISBN: 9781864709377 3.Making Design Fun: Product Designs for Children; Images Publishing Group Pty Ltd; [2023]; 248 lpp.; ISBN: 9781864709377 4.Prasības produktiem, Vispārīgie noteikumi; https://latvija.lv/lv/DzivesSituacijas/prasibas-produktiem/visparigie_noteikumi 5. Lalvani H. Coding, (21-Jan-2023) Shaping, Making: Experiments in Form and Form-Making / Izd.: Routledge. Izdošanas datums: 21-Jan-2023 ; - 410 p. il. 200. ISBN-10: 0367638797; ISBN-13: 9780367638795 6. Dizains. Process. Pieredze : Design. Process. Experience (2021). redkolēģija: Krista Vāvere, Dagnija Balode, Ingūna Elere, Holgers Elers ; - Rīga : H2E. - 221 lpp. ISBN 9789934866296 7. Coffin, C., Young, J. (2017). Making Places for People: 12 Questions Every Designer Should Ask / Izd. : Routledge. 2017. - 226 p.; ISBN-13: 9781138860643; 8. Bruce Brooks Pfeiffer (2015) Wright Taschen ISBN 978 - 3 – 8365 – 6049 - 8 9. Dominic Bradbury (2014) Mid- Century Modern Design A complete sourcebook Thames & Hudson Ltd, London ISBN 978 - 0 – 500 – 02347 - 1 Papildu/Additional: 1. Making Design Fun: Product Designs for Children; Images Publishing Group Pty Ltd; [2023]; 248 lpp.; ISBN: 9781864709377 2.Additive Manufacturing. 3D Printing for Prototyping and Manufacturing; Gebhardt, Hötter; [2016]; https://www.pdfdrive.com/additive-manufacturing-3d-printing-for-prototyping-and-manufacturing-e158091004.html 3.Introduction to 3D Printing; https://education.gov.mt/en/resources/news/documents/youth%20guarantee/3d%20printing.pdf ; [2013] 4.Plastic Dreams: Synthetic Visions in Design; Charlotte and Peter Fiell; Fiell Publishing Limited; [2012]; 288 lpp.; ISBN: 9781906863081 5. Harijs Tumanis (2022) Antīkie tēli Rīgas ielās Rīga: Akadēmiskais apgāds, ISBN 978 – 9934 – 18 – 844 - 2 6. Emsiņš, J. Āboliņa, L. (2020). Latviešu koka krēsli. Krēsla attīstība laikam ejot. Rīga: SIA Madris 7. Freimane, A. (2020). The socio-economic impact of Design: Summary of the postdoctoral study "Identification system of design's socioeconomic impact towards transformation to a knowledge-intensive economy in Latvia" / Aija Freimane. - Rīga : Art Academy of Latvia 8. James Steele (2019) Schindler Taschen ISBN 978 – 3 – 8365 – 6436 - 6 9. Koos Eissen & Roselien Steur (2014) Sketching drawing techniques for designers Laurence King Publishing ISBN 978 -90 – 6369 – 533 – 0 10. Koos Eissen & Roselien Steur(2014) Sketching product desing presentation Laurence King Publishing ISBN 978 – 90 – 6369 – 329 - 9 11. Koos Eissen & Roselien Steur(2011) Sketching The basic Laurence King Publishing ISBN 978 – 90 – 6369- 534 - 7 Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1.Produktiem piemērojamo prasību identificēšana; https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/compliance/identifying-product-requirements/index_lv.htm 2.How To Create a Product That Sells: What First-Timers Need To Know; https://gembah.com/blog/how-to-create-a-product-to-sell/ 3.3D Printing and Additive Manufacturing Technologies; https://www.pdfdrive.com/3d-printing-and-additive-manufacturing-technologies-e187485418.html
Nepieciešamās priekšzināšanas	Apgūtie studiju kursi: 1. un 2. semestra studiju kurss - Vizuālās mākslas valoda un kompozīcija I, II. 1. un 4. semestra studiju kurss - Laikmetīgā dizaina attīstības tendences un dizaina vēsture I, II. 1.,2.,3.,4. semestra studiju kurss - Vizuālā māksla I, II, III, IV (zīmēšana, maketēšana, gleznošana, grafika). 2.semestra studiju kursi - Ievads industriālā dizainera specialitātē un Materiālu pielietojums un tehnoloģijas. 3. un 4. semestra studiju kurss - Industriālā skicēšana I, II, Iekārtu u

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Formas organizācija- formu, krāsu un tekstūru, koordinācija un saskaņošana, lai radītu vēlamo estētisko efektu	2	0	0	0
Kompozīcijas principi un to pielietošana formveidošanā	4	4	0	0
Dizaina elementu kombinēšana un saskaņošana	4	4	0	0
Formu un telpu izpratne un to pielietošana formveidošanā	2	4	0	0
Izteismīgas formas veidošanas principi	2	4	0	0
Formas proporcijas	2	4	0	0
Formas, krāsas un tekstūras harmonijas un kontrasta izpratne	4	4	0	0
Materiālu un tehnoloģiju zināšanas un pielietošana formu veidošanā	4	8	0	0
Dizaina un estētikas principu pārzināšana	4	4	0	0
Formas veidošanas un modelēšanas prasmes	4	6	0	0
Studiju kursa mērķis, uzdevumi, rezultāti un vērtēšanas kritēriji. Ievads. Formveide- (Tēlniecība) – vizuālās mākslas nozares veids. Formveides raksturojums. Veidošanas tehnika un paņēmieni. Veidošanas masas, instrumenti, aprīkojums un palīgmateriāli. Tēlniecības vēsturiskā attīstība Latvijā un pasaulē. Laikmetīgās tēlniecības vadošie mākslinieki un viņu darbi Latvijā un pasaulē.	2	4	0	0

Materiālu izpēte, to pielietošana dažādu trīs dimensiju objektu izveidē. Trīs dimensiju objekta izveides secība. Skiču izstrāde. Materiālu, aprīkojuma sagatavošana darbam.	4	4	0	0
Ģeometrisku formu veidošanas pamatprincipi. Skiču izstrāde ģeometrisku figūru kompozīcijai. Pamatmasu uzlikšana un proporciju izveide.	4	4	0	0
Ģeometrisku figūru kompozīcijas detaļu izstrāde.	4	4	0	0
Dizaina objektu stilizācija izmantojot formveides paņēmienus. Sadzīvē izmantojamo priekšmetu stilizācija. Skiču izstrāde.	2	4	0	0
Pamatmasu uzlikšana un proporciju izveide.	4	8	0	0
Kompozīcijas detaļu izstrāde.	4	10	0	0
Radošas trīs dimensiju kompozīcijas izveide. Skiču izstrāde.	2	4	0	0
Pamatmasu uzlikšana, proporciju izveide. Detaļu izstrāde.	4	4	0	0
Paveiktā darba prezentācija, analīze, diskusija. (Seminārs)	2	4	0	0
Kopā:	64	92	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas I: - Tehnoloģisko režīmu izstrādes principi - Dizaina projekta izstrādes process. - Dizaina rūpniecisko izstrādājumu lietošanas īpašību testēšana, rezultātu apstrāde un analīze. - Problēmu identificēšana, korekciju izstrāde. - Konstruēšana	Patstāvīgais darbs. Praktiskais darbs. Eksāmens.
Zināšanas II: - Pārzina un prot formveides tehnoloģijas un to pielietošanu industriālo izstrādājumu uzbūvē. - Par dažādiem materiāliem, kurus var izmantot formveidē, to īpašībām, kombinēšanas iespējām, kā arī to izmantošanu dizaina produktu radīšanā. - Telpiskā domāšana. - Zīmēšana, veidošana, maketēšana, kompozīcija, digitalizācija. - Telpiskā modelēšana ar roku: veidošana, maketēšana.	Patstāvīgais darbs. Praktiskais darbs. Eksāmens.
Prasmes I: - Spēja izstrādāt tehnoloģiskos režīmus un apstrādāt materiālu un tehnoloģiju izvēli dizaina projektā. - Spēja veikt dizaina rūpniecisko izstrādājumu lietošanas īpašību testēšanu, apstrādāt rezultātus un analizēt tos. - Problēmu identificēšanas un korekciju izstrādes prasmes. - Mākslinieciskās kompozīcijas un formveides zināšanas un prasmes. - Konstruēšanas prasmes, kā arī spēju radīt un attīstīt dizaina projektus.	Patstāvīgais darbs. Praktiskais darbs. Eksāmens.
Prasmes II: - Prot iegūt, atlasīt, apstrādāt un analizēt informāciju formveidē izmantojamajiem materiāliem un tehnoloģijām. - Prot izstrādāt (par veidošanu/formām...) trīs dimensiju objektus izmantojot veidojamās masas (veidojamais vasks, plastilīns, māls).	Patstāvīgais darbs. Praktiskais darbs. Eksāmens.
Kompetence I: - Spēja plānot un vadīt tehniskās un tehnoloģiskās aspektus dizaina projektā. - Prasmes analizēt un vērtēt dizaina rūpniecisko izstrādājumu lietošanas īpašības un sniegt atbilstošus risinājumus. - Spēja identificēt un risināt tehniskas un mākslinieciskas problēmas dizaina procesā. - Mākslinieciskās kompozīcijas un formveides prasmes, kas ļauj radīt estētiski pievilcīgus un funkcionālus dizaina projektus. - Konstruēšanas prasmes un zināšanas par dizaina projektu tehnisko realizāciju un radīšanu.	Patstāvīgais darbs. Praktiskais darbs. Eksāmens.
Kompetence II: - Spēj praktiski risināt profesionālus uzdevumus - izstrādāt skiču projektus, realizēt māksliniecisko ideju veidojamās masās ar tālāku mērķi realizēt materiālā. - Spēj izprast un analizēt produktu dizaina vērtību kritērijus estētiskā, etniskā, kultūrvēsturiskā kontekstā, sistematizēt un saglabāt uzkrāto informāciju par formveidē izmantojamajiem materiāliem, tehnoloģijām, izteiksmes līdzekļiem un to pielietošanu.	Patstāvīgais darbs. Praktiskais darbs. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Dalības un aktivitātes lekcijās, semināros, diskusijās un praktiskajās nodarbībās, mācību ekskursijās, RA rīkotajos pasākumos.	30
Patstāvīgā darba izpildes – individuālā prototipa izstrāde, skate praktiskajiem darbiem.	50
Eksāmena novērtējuma (patstāvīgi apgūtas tēmas un to mutiska prezentēšana, diskusija studentu grupā).	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbauījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	10.0	22.0	0.0	*		
2.	3.0	10.0	22.0	0.0		*	